

Vittraskolorna AB
roger.jacobsson@vittra.se

Rektorn vid Vittra vid Rösjötorp
dominique.vandoninck@vittra.se

Beslut för fristående grundskola med fritidshem

---

efter tillsyn av Vittra vid Rösjötorp
i Sollentuna kommun

Tillsyn i Vittra vid Rösjötorp

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sollentuna kommun under våren och hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Vittra vid Rösjötorp besöktes av Skolinspektionen den 18 oktober 2012.

Fakta om skolan

Skolverket godkände i beslut den 14 februari 1995 (dnr 94:1043) Rösjötorpsskolan som en fristående grundskola i Sollentuna kommun för årskurserna 1–3. Huvudmannen har även genom underrättelse den 20 december 1999 (dnr 99:2733) erhållit Skolverkets godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan. Genom Skolverkets beslut den 22 februari 2008 (dnr 43-2007:1092) godkändes en utökning av verksamheten till att omfatta även årskurserna 4–5 med start bidragsåret 2009/10. Av godkännandet framgår att skolan har en allmän inriktning. Skolinspektionen godkände den 15 juni 2012 (dnr 34-2012:2453) ett byte av huvudman för skolan. Av detta framgår att huvudmannen även har godkännande för att bedriva fritidshem.

Huvudmannen har den 21 september 2012 inkommit med en ansökan till Skolinspektionen att anordna delarna av undervisningen på engelska för förskoleklass och årskurs 1. Något beslut har ännu inte meddelats.

Huvudman för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet är Vittraskolorna AB med organisationsnummer 556458-6716.

Verksamheten vid Vittra vid Rösjötorp startade läsåret 1995/96 och omfattar i nuläget förskoleklass, grundskola årskurs 1-4 och fritidshem. Höstterminen 2012 är det 17 elever i förskoleklass och 73 i grundskolan, dvs totalt 90 elever. Undervisningen sker i åldershomogemena grupper. I arbetslaget för förskoleklassen och årskurs 1 har man skapat åldersblandade ansvarsgrupper för att integrera förskoleklassen i skolan.

Kunskapsresultat

2011 uppnådde enligt rektor samtliga elever i årskurs 3 de nationella kunskapskraven i svenska och matematik. Ett fåtal av eleverna har dock inte klarat samtliga delprov i de nationella proven i svenska och matematik för 2011/2012.

Skolans fritidshem är integrerat med skolans övriga verksamhet. En stor del av personalen arbetar både i skolan och på fritidshemmet. Genom samverkan mellan skola och fritidshem skapas förutsättningar för att fritidshemmets praktiska

metodik kan stödja elevernas sociala utveckling samt deras kunskapsinhämtning.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sollentuna kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Det framkom att Sollentuna kommun vid ett flertal tillfällen har utövat sin rätt till insyn.

Helhetsbedömning

Vittra vid Rösjötorp i Sollentuna kommun bedöms vara en välfungerande skola i förhållande till de områden som har granskats. Kunskapsresultaten är som helhet goda.

Rektorn driver skolans utveckling genom att följa upp, utvärdera, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen, både vad gäller kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet.

Särskilt stöd ges till de elever som bedöms vara i behov av det och det finns tydliga rutiner kring det särskilda stödet. Däremot behöver skolans åtgärdsprogram vidareutvecklas.

Eleverna informeras om de nationella kunskapskraven som de ska uppnå i de olika ämnena och skolan upprättar individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Skolinspektionen bedömer dock att skolans individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas för att utgöra ett bättre verktyg i lärarnas arbete med att ge elever stöd och stimulans att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolan har en internationell profil och bedriver en del av sin undervisning på engelska. Något godkännande för detta har inte huvudmannen i dagsläget varför verksamheten bedöms bedrivas utanför det befintliga godkännandets ramar. Huvudmannen har dock ansökt om godkännande hos Skolinspektionen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vittraskolorna AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 19 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Vittra vid Rösjötorp måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att skolan och fritidshemmet bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga kränkande behandling av elever.
- Se till att det för varje verksamhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Enlig skollagen ska huvudmannen för skolan se till att det bedrivs ett målinriktat arbete i all verksamhet för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Åtgärder ska vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

I skollagen anges vidare att huvudmannen varje år ska se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga eller förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid intervjun med elevhälsan framkom att mobbing och även maktlekar förekommer på skolan. Elevhälsan uppger vidare att det ska ske ett förebyggande arbetet vid morgonsamlingar, men att det inte riktigt har hunnits med. Även lärarna upplever att det har förekommit fler kränkningar de senaste åren på skolan men att det främst rör de äldre årskurserna. Eleverna ger uttryck för att det har förekommit bråk mellan yngre och äldre elever. Rektor framhåller att man har upprättat en handlingsplan som ska bidra till systematiseringen av skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling. Denna plan har även Skolinspektionen fått ta del av. Av planen framgår åtgärder för att kartlägga den situation som har uppstått på skolan.

Skolan har också en plan för att främja likabehandling och förebygga kränkande behandling. Av kartläggningen i planen framgår att skolan genomfört två olika enkätundersökningar där föräldrar till skolans elever tillfrågats om hur de upplever tryggheten för sina barn på skolan. Resultaten har sjunkit i takt med elevernas stigande ålder och har även sjunkit från föregående år från 97 till 82 procent. Skolan har identifierat detta. Det framgår dock inte av planen vilka åtgärder som särskilt ska vidtas med anledning av kartläggningen eller någon utvärdering av resultatet av tidigare års planerade åtgärder.

Skolinspektionen noterar att det inom skolan finns goda exempel på att det förebyggande arbetet har fungerat genom gruppstärkande övningar som lett till bra stämning för vissa av elevgrupperna, främst de yngre. Det förebyggande arbetet med att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande studiemiljö. Skolinspektionen konstaterar att det enligt planen mot kränkande behandling och den åtgärdsplan som skolan har finns en avsikt att bedriva förebyggande arbete och att det arbete som genomförts på vissa håll gett goda effekter för elevernas trygghet. Skolinspektionen anser dock att skolan kan förstärka och förtydliga detta arbete då det i dagsläget enligt elever, lärare och elevhälsan råder en studiemiljö som inte alltigenom är trygg. Det behöver förtydligas i planen vilka åtgärder skolan ska vidta för att komma tillrätta med sådana synsätt och attityder på skolan som bidrar till otrygghet. Dessutom behöver det i planen framgå en utvärdering av om åtgärderna haft avsedd effekt för att bedriva ett aktivt värdegrundsarbete som på sikt ska leda till en tryggare skolmiljö.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling inte är tillräckliga samt att skolans plan mot kränkande behandling saknar flera uppgifter som ska ingå i en sådan plan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 6 -8 §§ skollagen samt Lgr 11 2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och värden.

Särskilt stöd**Bedömning**

Vittra vid Rösjötorp måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det i åtgärdsprogrammen anges vilka behoven av särskilt stöd är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. Dessa ska innehålla beskrivning av elevens stödbehov, hur de ska åtgärdas och hur de ska följas upp och utvärderas.

Av intervjuer med rektor och personal på skolan och av de dokument som Skolinspektionen tagit del av framgår att åtgärdsprogram upprättas. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har granskat är upprättade under hösten 2012 och varierar i kvalitet. Det saknas ofta en tydlig beskrivning av elevens stödbehov och kopplingen mellan åtgärder och de nationella målen och kunskapskraven är i flera av åtgärdsprogrammen otydlig. Detta innebär också att det blir otydligt vad som ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och skolan föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Vittra vid Rösjötorp måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skollagen framgår att läraren i en individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de

ämnen som eleven får undervisning i. Vidare framgår att det i planen ska sammanfattas vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Enligt rektor upprättas i samband med utvecklingssamtal individuella utvecklingsplaner för varje elev. Kopplat till den individuella utvecklingsplanen finns omdömen i olika utformning som Skolinspektionen tagit del av. I omdömena finns kursplanemålen för aktuell årskurs beskrivna. Efter uppställningen av målen beskrivs elevens kunskapsutveckling, ibland med hjälp av ämnesmatris. Goda exempel framkommer i vissa ämnen, men i flera fall görs inte bedömningarna i förhållande till kunskapskraven.

I de individuella utvecklingsplanerna finns mål och handlingar beskrivna. Målen är inte alltid tydligt kopplade till kunskapskraven i varje ämne och i vissa fall saknas mål helt. Vidare framgår inte av den framåtsyftande planen vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det i de individuella utvecklingsplanerna inte alltid finns nyanserade omdömen i alla ämnen som eleven får undervisning i samt att det finns brister i den framåtsyftande planeringen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Vittra vid Rösjötorp måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till ett skolbibliotek. Med skolbibliotek avses en gemensam och ordnad resurs för medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Skolans bibliotek omfattar ett fåtal hyllor med främst skönlitterära böcker. Enligt rektor har fler böcker beställts. Det finns även planer på att besöka Edsbergs bibliotek men dessa besök har ännu inte blivit av. Lärarna uttrycker att

de använder biblioteket i undervisningen men att formen för användandet är något oklar. De är glada att mer böcker har köpts in. Eleverna tycker att det finns för få böcker på engelska och skulle gärna ha ett större skolbibliotek.

Skolinspektionen anser att skolbiblioteket är mycket begränsat och att det inte omfattar en tillräcklig variation och mängd av litteratur för att det ska vara till stöd för elevernas lärande.

Sammanfattningsvis visar utredningen på att eleverna inte har tillräcklig tillgång till skolbibliotek för att de aktivt ska kunna använda det som stöd i sitt lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Vittra-skolorna AB en anmärkning.

Vittra vid Rösjötorp ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 19 februari 2013.

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Utbildningen genomförs inte enligt godkännandet och de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut.

Motivering

Enligt skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen.

Skolinspektionen får efter ansökan besluta att en huvudman även får anordna delar av undervisningen på engelska om undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att nå kunskapskraven i samtliga ämnen och utbildningen håller god kvalitet. Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning får högst hälften av undervisningen ges på engelska.

Av Skolverkets godkännande för huvudmannen att bedriva undervisning vid skolan framgår att skolan har en allmän inriktning. Huvudmannen har den 21 september 2012 gett in en ansökan till Skolinspektionen om att för förskoleklass och årskurs ett bedriva undervisning till hälften av tiden på engelska. Startdatum för att bedriva undervisningen på detta sätt har i ansökan angetts till augusti 2007. I intervju med rektor framhålls att undervisningen i dagsläget redan är utformad med hälften av undervisningstiden på engelska. Det finns ingen avsikt att undervisningen ska bedrivas på något annat sätt än på det sätt den bedrivs idag. Av detta framgår enligt Skolinspektionens bedömning att huvudmannen i dagsläget bedriver verksamhet utanför tillståndet då godkännande om att få bedriva hälften av undervisningstiden på engelska inte har meddelats.

Sammanfattningsvis visar utredningen på att huvudmannen bedriver undervisning vid skolan utanför godkännandets ramar. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att huvudmannen redan vidtagit åtgärder för att rätta till detta stannar Skolinspektionens bedömning vid en anmärkning.

Författning

2 kap. 5 § skollagen.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Sara Rising
Föredragande

Bilaga:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot fyra huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt samt särskilda krav för enskilda huvudmän.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).